

جایگاه طبیعت در معماری کاخ هشت بهشت اصفهان

*فهیمة موسوی، مهدی مصطفوی، محمدرضا شهدادی ساردو

1. *دانشجوی دکتری باستان شناسی، علوم تحقیقات تهران، fahimemoosavi80@yahoo.com

2. دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد بم، Mehdi.mostafavi9812@gmail.com

3. دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد بم، kara.bist20@gmail.com

چکیده

مفهوم طبیعت و چگونگی نگاه به آن در طول تاریخ از مفاهیم بنیادین در تفسیر هستی علم و هنر بوده است. عالم طبیعت مظهر تجلی جمال و جلال الهی است. اشارات فراوان در کتاب های آسمانی درباره گیاه، نور، اجزا طبیعت و در نهایت تمثیل بهشتی آن موجب شده است که در معماری حضور طبیعت به طور همه جانبه وجود داشته باشد و فضاهای باز و نیمه باز و نیمه بسته در یک سلسله مراتبی به نحوی در کنار یکدیگر قرار گرفته باشد. که گویی همیشه احترام و حفظ نعمت های الهی را پاس داشته و در قلب طبیعت و عناصر آن تجلی کرده اند. با توجه به این مفاهیم هدف از نگارش این مقاله شناخت معماری سنتی ایران و جایگاه طبیعت و کاربرد آن در کاخ هشت بهشت اصفهان و نگاه ویژه معماران به این عنصر هویت بخش می باشد. و اینکه آیا معماران این بنای ویژه عصر صفوی توانسته اند پیوندی بین طبیعت و معماری در این بنا به اجرا در آورند؟ که این سوال براساس روش تحلیلی - توصیفی و مطالعه اسناد و مدارک موجود در کتابخانه ها و مطالعات میدانی و برداشت عینی از محل، مورد بررسی قرار گرفته است و اطلاعاتی که از این پژوهش بدست آمده است نشان می دهد که در این کاخ پنج مقوله طبیعی نور، آب، خاک گیاه و سنگ به خوبی مد نظر معماران آن دوره قرار گرفته و بحث اقلیم نیز در این بنا کاملاً رعایت گردیده است. و در تمامی اجزای بنا قابل مشاهده است.

واژگان کلیدی: طبیعت، معماری، کاخ هشت بهشت